

**ACADEMIA ROMÂNĂ
ANUARUL INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE
„GHEORGHE ȘINCAI”**

V-VI, 2002-2003

.....
Cuprins

Lista autorilor.....6

Omagiu istoricului David Prodan

Alexandru Zub, *D. Prodan și F. Braudel: afinități, analogii*.....9

Din istoria intelectualității. Peregrinatio academica

Cornel Sigmirean, *Elita ecleziastică românească din Transilvania și Banat în epoca modernă. Formarea universitară*.....20

Szábo Nicolae, *Tinerii ardeleni la academiile și universitățile din Ungaria înaintea anului 1848*31

Ioan Chiorean, *Intelectualitatea funcționarească din Transilvania în perioada dualismului austro-ungar (1867-1918)*43

Olosz Katalin, *Memoriile unui fost student despre universitățile occidentale în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*62

Dorina N. Rusu, *Din istoria Academiei Române: Alexandru Lapedatu*....69

Mihai Sorin Rădulescu, *Arhitectul G.M.Cantacuzino și Școala de Belle-Arte din Paris*.....86

Istoria ecleziastică și a vieții religioase

Camelia Pop, *Păgâni și creștini în Imperiul Roman în secolele II-IV*.....101

Fábián István, *Aspecte socio-istorice ale convertirilor. Studiu de caz: popoarele germanice*112

Pompiliu Teodor, *Monahismul și Biserica Unită cu Roma*.....122

Daniel Dumitran, *Atitudini laicizante în mediul ecleziastic greco-catolic. Raporturile lui Gheorghe Șincai cu episcopul Ioan Bob*.....131

Corina Teodor, *Din dosarul istoriei ecleziastice românești din Transilvania: istoricul profesor*149

Imaginea celuilalt. Viziuni românești și străine

Carmen Andraș, *Reprezentând alteritatea: studiile de imagine și studiile culturale comparate*169
 Marian Zăloagă, *A trăi țigănește în concepția istoricilor germani din secolul XVIII*190
 Grigore Ploșteanu, *Domnia lui Alexandru D. Ghica reflectată în „Allgemeine Zeitung” din Augsburg*221
 Daniel Boros, *Imaginea lui Carol I la români în perioada 1878-1881*...250
 Alin Ciupală, *Între înger și demon. Imaginarul despre femeie în România secolului al XIX-lea*266
 Cornel Crăciun, *Reprezentări ale războiului în pictura românească* ...284
 Keith Hitchins, *Imaginând Europa: gândire socială autohtonistă în Europa sud-estică, 1920-1940*297

Regândind istoria și istoriografia Basarabiei

Demir Dragnev, *Cu privire la apariția în Rusia moscovită a unor lucrări provenite din spațiul românesc (sfârșitul secolului al XV-lea)*313
 Nadia Cristea, *Aspecte culturale basarabene în istoriografia rusă și în cea românească (1859-1918)*324
 Andrei Eșanu, Valentina Eșanu, *Istoriografia basarabească în drum spre adevăr (1989-2002)*338
 Gheorghe Cojocaru, *Cum intenționa Mihail Gorbaciov să „normalizeze” situația din Republica Moldova*.....365

Politică, istorie și literatură

Carmen Dorlan, *Mișcarea petiționaristă a românilor din Districtul Bistriței. Aspirații și implicații sociale. (1755-1758)*381
 Vasile Dobrescu, *Introspecții istoriografice asupra relației dintre economic și politic în mișcarea națională românească din Transilvania. Puncte de vedere*411
 Simion Costea, *Dimitrie Gusti, precursor al Uniunii Europene*425
 Mihai Sin, *Disidenți, „rezistenți”, evazioniști și „maestrii” compromisurilor*.....441

Nicoleta Sălcudeanu, *Exilul literar românesc*465

Miscellanea

Adrian Husar, Câteva aspecte ale tranziției de la Antichitatea târzie la Evul mediu timpuriu481

Simon Zsolt, *Conscripțiile urbariale din 1785 – Valea Bandăului (II)*...504

Vasile Cernat, *Identitatea europeană și națională la români. Rolul factorilor economici*526

Recenzii, note de lectură.....534

Activitatea științifică a Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” în anii 2002-2003584

Remember.....588